

Ulaz Hrvatske u EU za hrvatska IT poduzeća

prilika ili neprilika?

Ante Mandić, IN2

Hrvatska IT industrija (IDC)

- 'Najmlađa', privatna, do zadnjih godina visoko-profitabilna i brzo rastuća
- Ukupan prihod svih hrvatskih tvrtki koje su se bavile nekom djelatnošću iz IT područja, 2010. godine 11,19 milijardi kuna. Dobit je bila oko 637 milijuna kuna što je oko 5.5%.
- 1822 IT tvrtke (*• Računalno programiranje, savjetovanje i djelatnosti povezane s njima • Izdavanje softvera • Informacijske uslužne djelatnosti • Proizvodnja računala i periferne opreme • Trgovina na veliko i malo računalima, perifernom opremom i softverom*)
- Ukupan prihod veći od 200 milijuna kuna u 2010. zabilježilo je 8 IT poduzeć, između 50 i 200 milijuna - 29 IT tvrtki. Tih vodećih 37 IT tvrtki zajedno su ostvarile gotovo 60 posto ukupnoga prihoda IT industrije, 36 posto njezine dobiti, a zapošljavale su 29 posto svih djelatnika u branši.
- Oko 12.600 zaposlenih Povoljniji rezultat u odnosu na ukupno gospodarstvo (pad prometa za oko 2% i broja zaposlenih 2.9%).
- U u ostvarenoj dobiti rezultat ukupnog gospodarstva je povoljniji: povećan za 14.2 % dok je ukupni profit IT tvrtki opao.

Struktura IT industrije po broju uposlenih

	Broj zaposlenih (od - do)	Br. pod.	Udio (%)	Uk. prihod (Kn)
	Number of Employees (from - to)	# of Firms	Share (%)	Revenue (Kn)
1	101+	14	0.8%	4,191,488,757
2	51-100	27	1.5%	1,860,983,318
3	31-50	36	2.0%	1,265,986,357
4	21-30	41	2.3%	638,341,013
5	11-20	128	7.0%	1,149,578,281
6	6-10	225	12.3%	911,743,718
7	1-5	1,132	62.1%	1,059,882,221
8	0	219	12.0%	114,910,095
	UKUPNO/TOTAL	1822	100.0%	11,192,913,760

Struktura IT industrije po prihodu

	Ukupni prihod (od - do kuna)	Br. pod.	Udio (%)	Uk. prihod (Kn)
	Revenue (from - to kuna)	# of Firms	Share (%)	Revenue (Kn)
1	200.000.001+	8	0.4%	3,840,421,930
2	50.000.001-200.000.000	29	1.6%	2,748,357,787
3	30.000.001-50.000.000	20	1.1%	794,476,188
4	20.000.001-30.000.000	22	1.2%	527,907,026
5	10.000.001-20.000.000	71	3.9%	978,331,279
6	5.000.001-10.000.000	103	5.7%	740,791,403
7	2.000.001-5.000.000	243	13.3%	780,096,635
8	500.001-2.000,000	569	31.2%	583,132,213
9	100.001-500.000	757	41.5%	199,399,299
	UKUPNO/TOTAL	1822	100.0%	11,192,913,760

* nisu uključene tvrtke s manje od 100.00 kuna prihoda

15 najvećih IT tvrtki po prihodu

Rank by Revenue 2010	Company	Rank by Revenue 2009	Revenue - growth rate 09/08 (%)	Profit - growth rate 10/09 (%)	Employment - growth rate 09/08 (%)
1	M SAN GRUPA D.D.	1	2.1%	9.7%	-8.3%
2	KING ICT D.O.O.	2	-14.9%	-51.9%	-6.9%
3	RECRO D.D.	3	10.0%	-	-1.4%
4	COMBIS D.O.O.	4	7.2%	-42.5%	-0.8%
5	EUROTRADE D.O.O.	6	1.8%	3.5%	0.8%
6	S&T HRVATSKA D.O.O.	5	-3.4%	-66.0%	-4.2%
7	IBM HRVATSKA D.O.O.	-	-	-	-
8	RENOPROM D.O.O.	8	6.4%	-69.3%	-15.3%
9	MICROLINE D.O.O.	15	42.8%	-55.1%	-2.2%
10	APIS IT D.O.O.	10	5.1%	342.7%	4.6%
11	ASBIS-CR D.O.O.	13	8.9%	-24.9%	5.1%
12	IN2 GRUPA D.O.O.	16	5.5%	104.0%	5.8%
13	HEWLETT PACKARD D.O.O.	18	8.9%	-21.0%	32.1%
14	MEGATREND D.O.O.	17	1.3%	-	-7.5%
15	COMPING D.O.O.	9	-25.4%	-56.0%	1.7%

Sistem integratori

Rank 2010		Rank 2009	Revenue 2010 (Kn M)	Growth 10/09 (%)
1	King ICT	1	458.50	-14.9%
2	Combis	2	349.30	7.2%
3	S&T Hrvatska	3	256.27	-3.4%
4	IBM Hrvatska	4	-	-3.0%
5	Apis-IT	6	183.00	5.1%
6	HP	8	135.39	8.9%
7	CompING	5	130.50	-25.4%
8	Recro-net	11	123.37	62.2%
9	Asseco SEE	13	107.87	79.5%
10	CS Computer Systems	10	104.47	16.0%

Softver vendori

Rank 2010		Rank 2009	Revenue 2010 (Kn M)	Growth 10/09 (%)
1	In2 Grupa	1	138.49	5.5%
2	Gisdata Grupa	2	78.11	-18.2%
3	Infodom	3	75.67	18.3%
4	Sedam IT	5	49.74	28.6%
5	TIS Grupa	4	39.80	-2.8%
6	I.P.T.	13	35.94	86.7%
7	AVL-AST	11	24.25	5.1%
8	Dekod telekom	18	21.45	48.8%
9	CS Croatia	7	21.04	-29.7%
10	Vestigo	12	21.04	8.8%

Hrvatska IT industrija (Astra)

- Broj tvrtki (*klasifikacija 62 - računalno programiranje, savjetovanje i povezane djelatnost*) je **2172**, ukupno **8887** radnika (rast 485 radnika)
- prihod od čak 4,79 milijardi kuna (lani skočio za 409 milijuna) što je 1,4 posto BDP-a
- Bruto dobit 478,8 milijuna kuna što je rast od 11,2 %
- Izvoz je 989,9 milijuna kuna, 1,38 % ukupnog hrvatskog izvoza
- Najveće tvrtke po prihodu: **APIS IT** s 238,6 milijuna kuna, **ASBIS Hrvatska** s 160 milijuna, **HP Hrvatska** s 127, **Asseco SEE** s 120,7, **Verso** s 117,3 i **IN2** s 112,2 milijuna kuna prihoda
- Najveće tvrtke po broju zaposlenih: **APIS IT** - 382 zaposlena, **IN2** - 241, **Systemc Automatizacija** 195, **Asseco SEE** 152 i **Atos IT** s 139 zaposlenih

Neka osnovna načela poslovanja u EU

- Poslovanje na jedinstvenom europskom tržištu definirano je **zajedničkim politikama za razvoj poduzetništva, industrije, poljoprivrede i sl. Članak 49. Ugovora o funkcioniranju EU**
- Omogućeno je poduzetnicima da osnuju tvrtku u bilo kojoj zemlji Europske unije, i to u potpunosti online.
- Većina zemalja imaju on-line shopove preko kojih se mogu dobiti informacije o osnivanju tvrtki i o poslovanju.
- Poslovanje malih i srednjih poduzetnika definirano je Poveljom o malim poduzećima, koja daje zakonodavni okvir članicama EU.

Porezi

- Zemlje članice Europske unije imaju punu slobodu kreirati vlastite direktne poreze, ali pri tome se moraju pridržavati načela slobode kretanja roba, usluga, ljudi i kapitala i načela nediskriminacije.
- Postoje tri direktive koje se odnose na oporezivanje tvrtki po kojima se tvrtke koje su članice iste grupacije po tzv. direktivi roditelja ne oporezuju dvostruko.

Potpore

- Mali poduzetnici mogu ostvariti direktnu i indirektnu financijsku potporu.
- Indirektna potpora putem financijskih posrednika. Financijski posrednici kombiniraju europske fondove sa svojim proizvodima i uslugama.
- Direktna potpora predstavlja sufinanciranje projektnih aktivnosti. Dobivaju se temeljem javnog poziva, poduzetnici prijavljuju svoje projektne prijedloge te ukoliko se njihov projekt odobri za financiranje, dobivaju potpore.

EUROPSKA TVRTKA - SE

- ‘Societas Europaeae’ (SE)
- Registrira se samo u zemlji gdje joj je sjedište
- Može poslovati svugdje u EU prema EU zakonima koji su implementirani u zakone zemalja članica.
- [http://europa.eu/rapid/press-release MEMO-04-235 en.htm?locale=en](http://europa.eu/rapid/press-release_MEMO-04-235_en.htm?locale=en)

Poslovanje IN2 u SLO

- IN2 posluje u Sloveniji od samo začetka svog djelovanja 1992. godine
- 1995. godine osnovan IN2 d.o.o. Koper
- 01.05.2004. Slovenija postala članica EU
- 01.01.2007. U Sloveniji uveden EUR
- 21.12.2007. Slovenija u Schengenskoj zoni
- 2013. Hrvatska postaje članica EU

Zakonodavni pogled

- Uskađenost zakonodavstva
- Povećanje cijelog niza standarda (ekološki, zaštita na radu, privatnost,...)
- Veća učinkovitost države (posebno u javni upravi)
- Veća pravna sigurnost (više pravnih institucija na različitim nivoima, nezavisne institucije,...)
- Dostup do šireg nabora informacija, statistika, podataka iz različitih evropskih baza

Financijski pogled

- Lakši dostup do potrebnih financijskih sredstava izvan Slovenije
- Poslovanje preko računa u EU (cjelokupno poslovanje, nema blokiranja računa, ovrha,...)
- Lakši dostup do namjenskih fondova EU
- Jedinstvena valuta i valutni rizici
- Jedinstveno financijsko poslovanje i jednostavno upoređivanje

Poslovni pogled

- Neposredno izvođenje posla u EU (posebno po ukidanju granica i uvođenju EUR)
- Velike grupacije optimiziraju svoje poslovanje u skupnoj državi EU te lakše planiranje
- Omogućena je nišna orijentacija (dovoljno veliko tržište)
- Propagiranje aplikativnih rješenja na zemlje koje su kandidati za članstvo ili uvode zakonske promjene poslije Slovenije
- Kako naprijed ?

Prilika

- Informatička industrija je po svojoj vokaciji globalna:
 - Koristimo svjetske, up-to-date proizvode i alate
 - Nema tehnološkog zaostajanja
 - Lagan promet IT proizvoda i usluga
 - Najobrazovanija radna snaga koja svoju kompetitivnost dokazuje visokom pokretljivošću
 - Engleski jezik – lingua franca
- Kompetitivne cijene rada u odnosu na vodeće zemlje EU
- Značajno veće tržište: velik broj IT projekata u odnosu na recesijsko domaće
- Jača pozicija na regionalnom tržištu

Neprilika

- Usitnjenost hrvatske IT industrije
- Nedostatak nacionalne strategije
- Nedostatak kapitala (znatno skuplji kapital)i
- Slabo domaće tržište za IT robe i usluge
- Nedostatak stručnjaka (slobodno tržište rada, mali kapacitet hrvatskih sveučilišta)
- Olakšano poslovanje globalnih (velikih) vendora na domaćem tržištu
- Smanjena kompetitivnost u odnosu na neke EU članice (Rumunjska, Bugarska,...) obzirom na relativno visoke troškove rada